

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Hovedformålet med lovforslaget er at bringe læreruddannelsen i bedre overensstemmelse med de kvalifikationskrav, som folkeskolen – ikke mindst på baggrund af folkeskoleloven af 1993 – må stille til fremtidens lærere.

De foreslåede ændringer af læreruddannelsen omtales nedenfor i afsnit 5.

Herudover indeholder lovforslaget ændringer af lovens bestemmelser om fastsættelse af antallet af uddannelsespladser, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 2, om bestyrelsens sammensætning, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 3, og om Seminarierådet, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 4.

Behovet for en ændring af læreruddannelsen understreger nødvendigheden af en fortsat og gerne styrket efteruddannelse af de lærere, der arbejder i folkeskolen.

2. Den nuværende læreruddannelse

Med læreruddannelsesloven af 1991 skete der en gennemgribende ændring af styringen af uddannelsen. Læreruddannelsesloven og uddannelsesbekendtgørelsen blev rammebestemmelser, og ansvaret for den nærmere udformning af uddannelsen blev overladt til det enkelte seminariums bestyrelse.

Trods de heraf følgende lokale forskelle i tilrettelæggelsen af uddannelsen betød loven fra 1991 imidlertid ikke en tilsvarende gennemgribende ændring af uddannelsens grundlæggende struktur. Som efter den tidligere lov har hver studerende et antal pædagogiske fag, praktik og to liniefag, suppleret med en bred vifte af andre fag.

Uddannelsen omfatter for alle studerende mindst 5 af skolens fag, nemlig fællesfagene dansk, regning/matematik og kristendomskundskab samt to praktisk-musiske fag, valgt blandt billed- og brugskunst, idræt og musik. Desuden vælger den studerende frit 2 mere omfattende liniefag. Da fællesfagene og de to praktisk-musiske fag også kan vælges som liniefag, vil den enkelte studerende være uddannet i 5 – 7 af skolens fag, afhængigt af liniefagsvalget. Hertil kom-

mer foruden praktik en række fag på seminarierne, der ikke hører til skolens fagrække, men bidrager til den studerendes kvalificering til lærerjobbet (de pædagogiske fag, historie/samfundsfag, naturfag, skrivning og retorik).

En oversigt over de enkelte fags omfang angivet i årsværk er optaget i bilag 1.

3. Folkeskoleloven af 1993

Med folkeskoleloven af 1993 er den enkelte elev kommet i centrum for undervisningen. Læreren skal sørge for, at eleven får mulighed for at arbejde med stoffet på den for eleven mest hensigtsmæssige måde. Samtidig er nye arbejdsformer som tværfaglig undervisning og projektarbejde blevet væsentlige sider af skolens hverdag ved siden af den traditionelle klasseundervisning, ligesom informationsteknologien vil være med til at ændre fremtidens undervisning.

Hermed stilles der nye krav til læreren. Han skal have stor faglig og pædagogisk viden og indsigt, og han skal ikke mindst være i stand til at tænke de to ting sammen. Han skal kunne sine fag så godt og have et sådant overblik over dem, at han kan give dem vægt i fagenes samspil og foretage begrundede valg, som er tilpasset det tværfaglige arbejde, projekterne og en undervisningsdifferentiering, der modsvarer den enkelte elevs behov. Der vil også blive stillet større krav til lærerens evne til samarbejde, både med kolleger i lærerteam og med forældrene i forbindelse med generel orientering om skolens arbejde og i forbindelse med undervisningen af den enkelte elev.

På denne baggrund slår den nuværende læreruddannelse i længden ikke til, navnlig fordi de mange små fag i uddannelsen spærrer for fordybelsen i skolefagene.

4. Lovforslagets forberedelse

Undervisningsministeren lagde i september 1995 op til en debat om en ny læreruddannelse med færre fag og større dybde. Kort tid efter fremlagde Danmarks Lærereforening et debatoplæg, som ligeledes koncentrerede uddannelsen om færre fag, idet lærer-